



1 והיינו, שיש לרבות רק בבור, ולפיכך הצרכנו ללימודים אחרים כדי  
2 לרבות דין פיגול בשאר הקדשים.

3 הגמרא מבררת כדעת מי סוברת הברייתא. שנינו בברייתא: **עַד שְׁאֲנִי**  
4 **מִרְפָּה לֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצוּרָע**. מבררת הגמרא: **הָא מַנִּי** – ברייתא זו,  
5 המרבה לוג שמן של מצורע לדין פיגול, כשיטת מי היא שניה, הרי  
6 לכאורה כרבי מאיר היא, דתניא, **לֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצוּרָע** באופן שבו  
7 יחד עם האשם תיביין עליו משום פיגול, שאם חשב מחשבת פיגול  
8 בזמן עבודת האשם, נתפגל אף הלוג שמן, דבר רבי מאיר, שכן  
9 לדעתו אף שהמצורע יכול להביא את לוג השמן עד עשרה ימים  
10 מיום הבאת האשם, מכל מקום מאחר שהביאו יחד עם האשם הרי  
11 דם האשם הוא המתירו להינתן על הבהוּת ולאכול את שייריו.  
12 דוחה הגמרא: אם ברייתא זו כרבי מאיר היא, אימא סיפא, **וּמוֹצִיא**  
13 **אֲנִי** מחיוב פיגול מנחת נסכים ותהם, אתאן לרפנן – באנו איפוא  
14 לשיטת חכמים החולקים על רבי מאיר וסוברים שאין פיגול במנחת  
15 נסכים, דתניא בתוספתא (פ"ה ה"א), **נִסְכֵי בְהֵמָה תֵּיבִין עֲלֵיהֶן כֵּרֶת**  
16 **בִּאֲבִילתָם מְשֹׁם פִּיגוּל מִפְּנֵי שְׂדֵים הַזֹּבַח מִתִּירָן** – מתיר את הנסכים  
17 ליקרב על המזבח, דבר רבי מאיר. אמרו לו חכמים, והלא אדם  
18 מביא – רשאי להביא את זבתו היום, ואת נסכין של זבחים אלו  
19 יכול להביא מיבן ועד עשרה ימים, ועל כרחך שאין הזבח מתיר את  
20 הנסכים, ואם כן מדוע שיתפגלו על ידו. אמר להו, אף אני לא  
21 אמרתי שנוהג דין פיגול בנסכים אלא באופן שהם באין יחד עם  
22 הזבח, שאז דם הזבח מתיר את הנסכים למזבח ונחשב שיש להם  
23 מתיר אבל אם הביאן לאחר מכן אין הזבח מפגלן. ונמצא אם כן  
24 שאי אפשר להעמיד ברייתא זו כדעת רבי מאיר, ואם כן קשה כדעת  
25 מי נשנתה ברייתא זו.

26 הגמרא מבארת את הברייתא: אמר רב יוסף, אכן ברייתא זו כולה  
27 נשנית בשיטת חכמים, שכין שאפשר להביא את הזבח היום ואת  
28 הנסכים לאחר זמן, לפיכך אף אם הביאם באותו יום אין הזבח מפגל  
29 את הנסכים, ואף בלוג שמן של מצורע הדין הוא שאין הזבח מפגלו,

30 ומה ששנינו בברייתא שיש דין פיגול בלוג השמן של מצורע, אין  
31 הכוונה שמתפגל על ידי הזבח, אלא הא מני – ברייתא זו בדעת מי  
32 היא שנויה, רבי היא, דאמר לוג שמן של מצורע, מתנותיו שרו  
33 ליה – המתנות שמזים מן השמן בפנים ההיכל הן אלו שמתירות אותו  
34 מאיסור מעילה, ומתנותיו שרו ליה – ומכך שהמתנות הן אלו  
35 שמתירות אותו, יש לנו לומר שאף מתנותיו מפגלי ליה – אם בשעת  
36 הזאת השמן חשב הכהן ששיירי השמן יאכלו חוץ לזמנו [שהוא יום  
37 ולילה], הרי זה פיגל את השמן, ואף המבואר בברייתא שיש פיגול  
38 בלוג שמן, הכוונה לאופן שחשב מחשבת פיגול בשעת הזאת השמן,  
39 וכשיטת רבי.

40 הגמרא מבארת היכן מצינו שלדעת רבי הזאת השמן מתירה את  
41 שייריו: דתניא בברייתא, **לֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצוּרָע, מוֹעֲלִין בו עַד שִׁזְרוּק**  
42 **אֶת תְּהָם** – הנהנה ממנו קודם זריקת דם האשם חייב על כך משום  
43 דין מעילה, ואם נזרק תהם, לא נהנין – אסור מדרבנן להנות מלוג  
44 השמן, עד שיתן את מתנותיו, ולא מוֹעֲלִין – ומכל מקום אם עבר  
45 ונהנה אינו חייב משום מעילה, כיון שכבר הותר לכהנים בזריקת דם  
46 האשם. רבי חולק ואומר, מוֹעֲלִין בלוג השמן עד שיתן מתנותיו,  
47 כלומר, הנהנה מהשמן לפני שבע והזאות שבפנים ההיכל, חייב  
48 משום מעילה. ושוין – רבי וחכמים מסכימים בדעתם שאף אם נתן  
49 את המתנות דהיינו שבע והזאות, שהשמן אסור באבילה מדרבנן,  
50 עד שיתן מתן שבע הזאות, ומתן בהוגות המצורע. הרי שלדעת רבי  
51 הזאת השמן בפנים ההיכל היא המתיר של השמן. ועל פי זה יישב  
52 רב יוסף לעיל את הברייתא שלדעת רבי יכול לוג השמן להתפגל על  
53 ידי מחשבת חוץ לזמנו בשעת הזאתו.

54 הגמרא דוחה את דברי רב יוסף אמרוה קמיה דרבי ירמיה – אמרו  
55 בני הישיבה את תירוצו של רב יוסף לפני רבי ירמיה, אמר רבי ירמיה  
56 בתמיהה, נברא רבא ברב יוסף לימא כי הא טיקתא – וכי יתכן  
57 שאדם גדול כרב יוסף יאמר דבר זה, שכשם שהזאת השמן מתירה  
58 את שייריו, כך מועילה מחשבת פיגול בשעת ההזאה.



### המשך ביאור למס' זבחים ליום ששי עמ' ב

1 בְּהֵן מְשִׁיחַ לְשׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים, כְּדִי לְלַמֵּד, מַה שׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים  
2 אֵינוֹ נַעֲשֶׂה פִּיגּוּל עַד שֶׁיְהִי מְעַשְׂיוֹ – הָעֲבֹדוֹת שְׂבָחָם עֶבֶד וְחִישָׁב  
3 מִחֻשְׁבַּת פִּיגּוּל, וּמִחֻשְׁבוֹתָיו – הָאֲבִילוֹת שֶׁחֲשָׁבוּ עֲלֵיהֶן לַעֲשׂוֹתָם  
4 שְׁלֹא בְּזִמְנָהוּ, עַל מִזְבַּח הַחִיצוֹן כְּלוֹמֵר מִחוּץ לְהִיכָל, אִם פֶּה בְּהֵן  
5 מְשִׁיחַ אֵינוֹ נַעֲשֶׂה פִּיגּוּל עַד שֶׁיְהִי מִחֻשְׁבוֹתָיו – מֵה שֶׁחֲשָׁב לַעֲשׂוֹת

6 שְׁלֹא בְּזִמְנָהוּ, וּמְעַשְׂיוֹ – וְהָעֲבֹדוֹת שְׂבָחָם עֶבֶד וְחִישָׁב, עַל הַמִּזְבֵּחַ  
7 הַחִיצוֹן, כְּלוֹמֵר מִחוּץ לְהִיכָל.  
8 הַגְּמֵרָא מְבִיאָה פֶּסֶק הַלְכָה בְּעֵינֵי זֶה: אָמַר רַב נַחֲמָן, אָמַר רַבָּה בְּרַ  
9 אָבִיהֵי, אָמַר רַב, הַלְכָה פְּרִי אֶלְעָזָר שֶׁאָמַר מִשׁוּם רַבִּי יוֹסִי.  
10 הַגְּמֵרָא תִּמְהָה עַל פֶּסֶק הַלְכָה זֶה: אָמַר (רַבָּא) [רַב יוֹסִי]